

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Cirkulärnr: 09:31
Diariernr: 09/2350
Handläggare: Marcus Cato, Greta Berg
Avdelning: Avd för tillväxt och samhällsbyggnad
Sektion/Enhet: Sektionen för planering, säkerhet och miljö
Datum: 2009-05-27
Mottagare: Räddningstjänsten, nämnd
Räddningstjänsten, förvaltning
Kommunstyrelsen
Kommunchefen
Landstings- /Regiondirektören
Landstings- /Regionstyrelsen
Rubrik: Rakel – vems ansvar?
Bilagor: Styrelsebeslut: Det fortsatta arbetet med ”Rakel”,
dnr 09/0474

CIRKULÄR 09:31

Avd för tillväxt och samhällsbyggnad
Marcus Cato, Greta Berg

Räddningstjänsten, nämnd
Räddningstjänsten, förvaltning
Kommunstyrelsen
Kommunchefen
Landstings- /Regiondirektören
Landstings- /Regionstyrelsen

Rakel – vems ansvar?

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, har huvudansvar och en nyckelroll för arbetet med införandet av radiokommunikationssystemet Rakel.

Myndigheten ska införa, förvalta och utveckla radiokommunikationssystemet för skydd och säkerhet (16 § i MSB:s instruktion).

Vidare ska MSB *verka för att myndigheter och organisationer inom området allmän ordning, säkerhet eller hälsa ansluter sig till det gemensamma radiokommunikationssystemet Rakel för att öka samhällets samlade effektivitet inom detta område (MSB:s regleringsbrev för 2009).*

Även Socialstyrelsen har ansvar för införandet och spelar en viktig roll.

Socialstyrelsen ska inom sitt ansvarsområde¹ verka för att aktörer med uppgifter inom samhällets krisberedskap ansluter sig till det gemensamma radiokommunikationssystemet Rakel. Arbetet ska ske i samverkan med MSB (Socialstyrelsens regleringsbrev för 2009).

Vilken roll har SKL?

Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, har från systemets aktörer fått frågor om vilken roll förbundet har och kommer att ta i det fortsatta arbetet. SKL har även fått synpunkter på att SKL borde vara med i arbetsgrupper, finansiera olika samverkanslösningar, samordna kommunerna och landstingen eller på andra sätt ytterligare engagera sig.

SKL har med anledning av detta behandlat frågan på politisk nivå i styrelsen. Resultatet blev styrelsebeslutet Det fortsatta arbetet med ”Rakel” (dnr 09/0474), **bilaga**. Styrelsebeslutet slår fast att de övergripande målen inriktas till att SKL skall hålla politiker och kommun- och landstingsledningarna informerade, verka för

¹ Innefattar både kommunal och landstingskommunal hälso- och sjukvård

erfarenhetsutbyte och utveckling samt föra strategiska diskussioner med berörda aktörer för att bevaka att de tar sitt ansvar.

Styrelsebeslutet leder till att SKL löpande kommer informera medlemmarna om händelseutvecklingen vid införandet.

Vidare kommer SKL att se till att förbundets medlemmar ges förutsättningar att besluta om eventuellt införande av Rakel, baserat på korrekt beslutsunderlag och ges förutsättningar att driva, förvalta och utveckla systemet på affärsmässiga grunder.

SKL kommer driva medlemmarnas frågor och verka för att ansvariga aktörer och organisationer uppmärksammas på fel och brister samt framföra lösningsförslag.

Avslutningsvis kommer SKL att vara en självklar part vid diskussioner av frågor av strategisk och principiell art.

Vad säger medlemmarna?

Baserat på en enkät bland räddningschefer och landstingens beredskapssamordnare i början av april 2009 framkom en mängd synpunkter. Frågan som ställdes var ”vilka tre problem upplever ni som allra störst just nu?”. Svaren sorterades och rangordnades i prioritetsordning:

Kommunal räddningstjänst

1. kostnad
2. teknik/funktioner
3. svårt att engagera egna kommunen
4. stöd/servicegrad MSB
5. extern samverkan
6. täckning/redundans

Landsting

1. nationell samordning
2. stöd/servicegrad MSB
3. kostnad
4. teknik/funktioner
5. riktlinjer
6. extern samverkan
7. täckning/redundans

Höga kostnader är fortfarande den viktigaste frågan för kommunerna och för landstingen kommer den på tredje plats. Man är tveksam till om behållningen från systemet står i relation till kostnaderna. De flesta tycker att systemet är dyrt. Frågan ligger latent i diskussioner. När det gäller kostnader och finansiering är både MSB och regeringen, genom Försvarsdepartementet, samtalsparter.

Länsstyrelserna har sedan en tid förstärkt sitt arbete med regional samordning av Rakelfrågor. Den regionala nivån har en viktig roll i att samordna och koordinera. Dessutom skall de vara en kanal för information och frågor både uppåt och neråt i systemet. Det är bra men kan bli bättre. Länsstyrelserna skulle kunna avlasta MSB ytterligare för att uppnå en mer resurseffektiv organisation.

SKL har fått signaler som pekar på att informationen till potentiella köpare är bristfällig. MSB skulle kunna förbättra sina rutiner med att svara på frågor om systemet och ge våra medlemmar information om systemets brister.

Medlemmarna föreslår att MSB kompletterar sina forum där man svarar på frågor och att även användarna skall kunna göra inlägg och svara på frågor om tekniken. Det finns stor kompetens och kunskap hos användarna som idag inte utnyttjas.

Det är flera funktioner (bl.a. IP och AVL) som i dagsläget inte är i drift. Funktioner som ingår i det s.k. basutbudet och som abonnenterna faktureras för. Befintliga abonnenter pratar om prisreduktion och abonnenter på väg in (t.ex. landstingen) börjar tveka. Slutsats: staten säljer ett system vars grundfunktioner inte fungerar tillfredställande.

Det lyfts synpunkter om brister i det stöd och den servicegrad som MSB erbjuder. Det handlar bl.a. att MSB inte kan koda och leverera utrustning i den takt som kommunerna/landstingen önskar. Man tycker att administration i samband med ansökning om licenser är för tung. Medlemmarna anser att denna kodning/administration borde kunna skötas mer decentraliserat, exempelvis regionalt.

Punkten om extern samverkan handlar om den kommunikation som planeras mellan kommun/landsting kontra andra aktörer, t.ex. Polisen, SOS Alarm. I vissa fall uttrycker medlemmarna oro över samverkan med andra organisationer. Den bakomliggande orsaken är att man har olika krav på sekretess. Landstingen vill inte dela patientinformation och Polisen hanterar uppgifter som är belagda med sekretess.

Frågor om tackning och redundans upplevs i nuläget inte som något större problem. Detta kommer längst ner på problemlistan hos både räddningstjänsten och landstingen. Frågan om tackning blir förmodligen mer aktuell allt eftersom utbyggnaden och anslutningen till systemet förskjuts norrut.

SKL:s medlemmar är osäkra på vilka aktiviteter som stödet beviljas till. MSB behöver se över formerna för förfarandet i samband med ansökan och beviljandet av medel ur kompetensstödet avsett för Rakel. Medlemmarna ifrågasätter samtidigt att medel inte beviljas till aktiviteter för att höja personalens kompetens genom utbildning. Kan stödet samordnas bättre så att fler kan få nytta av resultatet? Hur redovisas projekten när de är avslutade? Finns en plan för t.ex. goda exempelkonferenser, handböcker, skrifter, m.m.? Hur delges lärdomarna till intressenter som inte själva söker medel men som ändå brottas med samma problemställningar?

Rakeldelegationen var tidigare ett forum där övergripande strategiska frågor avhandlades. Sedan delegationen lades ner har det inte funnits någon mötesplats som SKL har medverkat på för strategiska frågor. Medlemmarna efterlyser därför en ersättning till detta forum där de, genom SKL, kan driva sina frågor.

SKL:s aktiviteter 2009

Genomförda aktiviteter

Den 20 mars behandlade SKL Rakelfrågan i styrelsen. Resultatet blev ett styrelsebeslut, (dnr 09/0474) vilket slår fast målen med SKL:s fortsatta arbete med Rakel.

SKL har deltagit i nätverksdrivna arbetsmöten bland kommuner och landsting och utbildningar kopplade till länsstyrelsernas verksamhet med syftet att skaffa sig en uppfattning om aktuellt arbetsläge.

Konstruktiva samrådsmöten har genomförts med MSB, Socialstyrelsen och Försvarsdepartementet. Vid dessa möten har SKL fört fram aktuella frågor och synpunkter från medlemmarna.

Under april genomfördes en enkätundersökning i kommuner och landsting om arbetsläget, upplevda problem samt kontaktytor. Resultatet, som direkt återkoppades till medlemmarna, används som en viktig komponent i det underlag som SKL baserar sin fortsatta intressebevakning på.

VD Håkan Sörman föredrog i slutet av april aktuellt arbetsläge och tog in synpunkter från SKL:s kommundirektörsnätverk.

I början av maj uppvaktade SKL Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Ett möte genomfördes med de personer som på MSB är högst ansvariga för arbetet med Rakel. Bl.a. framfördes synpunkterna och innehållet i detta dokument.

I mitten av maj formulerades detta PM och spreds brett till SKL:s medlemmar bl.a. som cirkulär, på webben och genom förbundets veckobrev. Det delgavs även övriga berörda myndigheter, aktörer, nätverk och intressenter i systemet.

Planerade aktiviteter

Ett möte på GD-nivå mellan SKL och MSB planeras att genomföras under juni.

SKL planerar att arrangera en arena för strategiska diskussioner under andra halvåret av 2009. Berörda aktörer (Fö, MSB, SoS, SOS Alarm, länsstyrelser, kommuner, landsting, m.fl.) kommer att bjudas in.

SKL kommer kontinuerligt att följa medlemmarnas arbete med införandet av Rakel och ta in synpunkter genom befintliga medlemskanaler och nätverk.

SKL kommer löpande föra vidare och driva medlemmarnas synpunkter och aktuella frågeställningar, för åtgärder och förbättringar, till ansvariga myndigheter via samrådsmöten, nätverk, m.m.

Kontaktpersoner SKL

Kommunrelaterade frågor: Marcus Cato, marcus.cato@skl.se, 08-452 78 57.

Landstingsrelaterade frågor: Greta Berg, greta.berg@skl.se, 08-452 79 58.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avd för tillväxt och samhällsbyggnad

Gunilla Glasare

Ann-Sofie Eriksson

Bilaga

Styrelsebeslut: Det fortsatta arbetet med ”Rakel”, dnr 09/0474